

Všeobecne záväzné nariadenie obce Tekovské Lužany o udržiavaní všeobecnej čistoty, verejnom poriadku, ochrane zelene a o chove zvierat na území obce Tekovské Lužany

V záujme trvalého zlepšenia životného prostredia, všeobecnej čistoty a estetického vzhľadu obce Obecné zastupiteľstvo v Tekovských Lužanoch v súlade s § 6 ods. 1 Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa uznieslo na prijatí nasledovného všeobecne záväzného nariadenia.

Časť I. Úvodné ustanovenie

§ 1 Predmet úpravy

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len nariadenie) stanovuje práva a povinnosti obyvateľov, návštevníkov, fyzických a právnických osôb, vlastníkov, správcov, nájomcov, užívateľov pozemkov, verejných priestranstiev a iných objektov pri zabezpečovaní čistoty obce a verejnom poriadku, ochrane zelene a chove zvierat na území obce Tekovské Lužany.

§ 2 Základné pojmy

1. Verejným priestranstvom pre účely tohto nariadenia sa rozumie priestranstvo, ktoré je bežne voľne prístupné, s rešpektovaním obmedzení stanovenými právnymi predpismi (napr. zákon o pravidlách cestnej premávky a pod.) – najmä chodníky, verejné komunikácie, mosty, verejné schody, verejná zeleň, detské ihriská, športové ihriská, verejné sady, parky, nástupištia a výstupišťia prostriedkov verejnej dopravy, cintoríny, námestia, trhoviská slúžiace verejnému užívaniu a verejné zariadenia, parkoviská, korytá a nábrežia vodných tokov, nádrží, vnútroblokové priestory, parkoviská, ktoré sú na verejne prístupných miestach, ktoré obec Tekovské Lužany zriadilo pre občanov.
2. Miestne komunikácie sú všeobecne prístupné a užívané ulice, cesty, parkoviská vo vlastníctve obce a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií podľa osobitných predpisov.
3. Verejne prístupný objekt (miesto) je každé miesto, kam má prístup viac ľudí. Nemusí byť bez obmedzenia prístupné komukoľvek a kdekoľvek. Stačí, že je to miesto prístupné len niektorým osobám určeným povahou ich zamestnania alebo inak. Neprekáža, že miesto nie je trvale prístupné verejnosti a je prístupné napr. len v určitom prevádzkovom čase a pod.

Časť II. Zabezpečenie čistoty

§ 3 Verejné priestranstvá

1. Pre zabezpečenie primeraného životného prostredia a vzhľadu obce, v záujme zdravia a bezpečnosti občanov, sa v obci zakazuje znečisťovať verejné priestranstvo.
2. Zakazuje sa najmä:

- a) odhadzovať smeti, papier, obaly všetkého druhu, zvyšky jedál (ani ako krmivo vtáctvu), ovocia, zeleniny, ohorky s cigariet, cestovné lístky a iné nepotrebné veci a odpadky mimo nádob na to určených.
 - b) znečisťovať verejné priestranstvá a verejnú zeleň splaškovými vodami, olejmi, chemikáliami alebo iným spôsobom. Zákaz sa vzťahuje aj na umývanie a čistenie motorových vozidiel na verejných priestranstvách a komunikáciách s výnimkou nutného čistenia skiel, reflektorov, brzdových a koncových svetiel, evidenčných čísiel vodou.
 - c) znečisťovať verejné priestranstvá odpadkami z ambulatného a stánkového predaja.
 - d) vylievat' znečistené úžitkové vody chemikáliami do uličných kanalizačných vpustí, na chodníky, komunikácie, verejnú zeleň.
 - e) akokoľvek ohradzovať, znehodnocovať, poškodzovať a ničiť verejnú zeleň, verejné objekty a zariadenia (lavičky, odpadové nádoby, kontajnery, detské ihriská, zariadenia verejného osvetlenia, verejné telefónne stanice, autobusové zastávky, cestovné poriadky, dopravné značky, reklamné zariadenia), pamiatkové objekty a zariadenia (sochy, pamätníky, hroby a iné.
 - f) vyberať odpad zo smetných nádob.
 - g) nechávať otvorené nádoby s odpadom.
 - h) odvázať, ukladať domové odpadky, drobný stavebný odpad, nadrozmerný odpad a ostatný komunálny odpad na iné miesta, než sú na tieto účely vyhradené.
 - i) skladovať na verejných priestranstvách stavebné materiály, stavebný alebo iný odpad, palivo a škváru bez povolenia obce, úmyselne ničiť, poškodzovať, znečisťovať, zamieňať, pozmeňovať, zakrývať alebo premiestňovať dopravné značky alebo orientačné zariadenia a orientačné tabule.
 - j) skladovať na verejných priestranstvách horľavé, výbušné a iné nebezpečné látky.
 - k) vyvolávať na verejných priestranstvách a v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy pohoršenie nadávaním, pľuvaním, vykonávaním telesnej potreby, prípadne iným spôsobom porušovať spoločenské pravidlá správania a rušiť nočný kl'ud.
 - l) akokoľvek ohrozovať, znehodnocovať a poškodzovať verejne prístupný objekt, verejnoprospešné zariadenia, kultúrne pamiatky, domové fasády, informačné zariadenia, prvky drobnej architektúry.
 - m) vypaľovať trávnatý porast, spaľovať trávu a lístie, spaľovať akýkoľvek odpad a zakladať oheň v zberných nádobách.
 - n) vyhadzovať odpad z okien a balkónov, vylievat' tekutiny alebo iným podobným spôsobom znečisťovať verejné priestranstvo.
 - o) nechávať psov alebo iné zvieratá voľne pobehovať alebo znečisťovať komunikácie, chodníky, verejné priestranstvá.
 - p) vstupovať so zvieratami alebo ich púšťať na detské ihriská.
 - q) umiestňovať reklamy, plagáty na iných miestach ako na to určených.
2. Za znečistenie alebo poškodenie verejných priestranstiev zodpovedá pôvodca znečistenia, ktorý je povinný spôsobenú závalu na svoje náklady bezodkladne odstrániť a nesie právnu zodpovednosť za následky vzniknuté z tohto znečistenia alebo poškodenia.
 3. Fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby vykonávajúce výkopové práce na verejných priestranstvách na základe povolenia obecného úradu zodpovedajú za uvedenie priestranstiev do pôvodného stavu v stanovenej lehote.
 4. Každú zásah fyzickej osoby, fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie alebo právnickej osoby do súčasného stavu verejnej zeleni je možný len po predchádzajúcom súhlase obecného úradu a organizácie poverenej jej správou.
 5. Budovanie zelených plôch a detských ihrísk musí byť v súlade so schváleným územným plánom obce.

§ 4

Povinnosti vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti

1. Vlastník, užívateľ alebo správca nehnuteľnosti je zodpovedný:

- a) za udržiavanie čistoty v celom objekte, v pivničných priestoroch, vo dvorových častiach a pod.
- b) za estetický vzhľad celého objektu, vrátane okien, fasád, soklov, brán, oplotenia, odpadových žľabov, striech, komínov a pod.

2. Nehnuteľnosti, dvory, záhrady a ploty, ktoré hraničia s verejným priestranstvom a s inou nehnuteľnosťou je povinný vlastník, správca, prípadne užívateľ udržiavať tak, aby sa nečistoty nedostávali na verejné priestranstvá. Majitelia alebo užívatelia domov a záhrad sú povinní konáre stromov, kríkov a iných rastlín vyčnievajúcich na cesty, chodníky a ulice ostrihať, konáre príp. vetvy prerastajúce cez ploty upraviť tak, aby neprekážali chodcom a nenarúšali cestnú premávku, zimnú údržbu a strojné čistenie obce.

3. Steny a priečelia objektov domov a ďalších objektov musia byť čisté, zbavené nevhodných nápisov, kresieb a hesiel, udržiavané tak, aby svojim technickým stavom a vzhľadom (napr. z dôvodu opadávajúcej omietky, deravých žľabov a zvodov) nenarúšali vzhľad obce a neohrozovali bezpečnosť občanov. Obchodné reklamy, firemné tabule a iné podobné zariadenia musia byť čisté, esteticky upravené a bezpečné a umiestnené tak, aby neprekážali chodcom, vodičom motorových vozidiel, zabezpečeniu zimnej údržby a strojnému čisteniu obce.

4. Vlastníci a užívatelia nebytových priestorov (predajní, prevádzkárni) sú zodpovední za vzhľad a čistotu výkladných skriň a prevádzkových priestorov, prilahlých priestorov, vrátane zimnej údržby.

5. Majitelia spoločných garáží sú zodpovední za čistotu, vzhľad garáží, v priestore medzi garážami a najbližším územím, ktoré je v správe alebo majetku inej fyzickej, fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie alebo právnickej osoby.

6. Nakladanie a vykladanie tovaru a iného materiálu na verejnom priestranstve (napr. tuhé palivo, drevo, stavebný materiál a pod.) možno vykonávať iba vtedy, ak sa nedá uskutočniť z priestorov umiestnených mimo verejného priestranstva (napr. z dvora domu). Pri nakladaní a vykladaní tovaru treba dbať na čistotu a poriadok, na bezpečnosť chodcov a na zjazdnosť a schodnosť v bezprostrednom okolí nakládky alebo vykládky. Prípadné znečistenie z takejto činnosti musí byť ihneď odstránené.

7. Nepotrebné predmety ako napr. nábytok, obaly z tovaru a pod. alebo iným objemový odpad možno vyvieŕ do pristaveného veľkoobjemového kontajnera, alebo nákladného vozidla. Naplnený kontajner sa musí odvieŕ najneskôr po jeho naplnení.

8. Zberné nádoby nesmú byť umiestnené na chodníku, okraji vozovky ani na inom verejnom priestranstve, okrem nevyhnutne potrebného času pred vyprázdnením a po vyprázdnení. Po vyprázdnení musia byť bezodkladne uložené späť na vyhradené miesto.

§ 5

Zabezpečenie čistoty vodných tokov a nádrží

1. Zakazuje sa do korýt vodných tokov a nádrží vhadzovať akýkoľvek odpad, alebo ho ukladať na miesta, z ktorých by mohol byť splavený a ohroziť zdravotnú nezávadnosť vodného toku alebo nádrže.

2. Zakazuje sa vlievať alebo vypúšťať zdravotne hygienicky alebo bezpečnostne závadné látky a tekutiny a to najmä ropné látky, žieraviny, jedy, priemyselné a organické hnojivá, tuhé a tekuté kaly, posýpacie soli a iné škodlivé látky, ktoré by mohli ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť vody a život vo vodnom toku.

3. Vo vodných tokoch, nádržiach a na ich brehoch sa zakazuje robiť údržbu alebo umývať motorové vozidlá, motocykle, bicykle a pod.
4. Zakazuje sa prehradzovať korytá vodných tokov, bez súhlasu ich správcu, a poškodzovať brehy vodných tokov.
5. Zakazuje sa zakladať ohniská na brehoch vodných tokov a nadrží.
6. Zelené plochy prislúchajúce k vodným tokom – ich kosenie a čistenie zabezpečuje správca tokov minimálne 2 krát ročne.
7. Verejnou kanalizáciou sa môže odvádzať len voda v kvalite a množstve stanovenom kanalizačným poriadkom, poprípade na základe povolenia vydaného vodohospodárskym orgánom.
8. Vypúšťanie odpadových vôd do povrchových je upravené zákonom o vodách v platnom znení.

§ 6

Zvláštne užívanie verejného priestranstva

1. Používať verejné priestranstvá nad obvyklú mieru alebo na iný účel pre ktoré sú určené, je možné len na základe povolenia obecného úradu, ktorý určí aj dobu užívania verejného priestranstva a rozhodne o výške poplatku za užívanie verejného priestranstva v zmysle VZN o miestnych poplatkoch.
2. Iné druhy užívania verejného priestranstva:
 - a) osobitné užívanie verejného priestranstva,
 - b) zvláštne užívanie miestnych komunikácií, verejného priestranstva a zelene.
3. Osobitným užívaním verejného priestranstva sa rozumie umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb, umiestnenie stavebného zariadenia, predajného zariadenia, zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií, umiestnenie skládky, umiestnenie informačno – reklamného zariadenia a pod.
 1. Zvláštnym užívaním verejného priestranstva sa rozumejú najmä:
 - a) rozkopávky ciest, komunikácií a plôch zelene,
 - b) umiestnenie dočasných drobných stavieb,
 - c) záber verejného priestranstva na stavenisko, skládku stavebného materiálu.
 2. Každý komu bolo vydané povolenie na užívanie verejného priestranstva, napr. k skládke stavebného materiálu, k umiestňovaniu stánkov, propagačných tabúl a pod. je povinný:
 - a) používať priestranstvo len v povolenom rozsahu,
 - b) zabrániť poškodzovaniu a znečisťovaniu tohto priestranstva a jeho zariadení, prípadné znečistenie denne odstraňovať vrátane priľahlých plôch,
 - c) vykonať opatrenia, aby bola zabezpečená bezpečnosť užívateľov verejného priestranstva najmä v nočnej dobe,
 - d) používať len vyhradené priestranstvá, dodržiavať stanovené podmienky a po skončení vlastného užívania uviesť na svoje náklady priestranstvo do pôvodného stavu,
 - e) dodržiavať pri skladovaní protipožiarne predpisy a zabezpečiť prístupové cesty a priestor pre prípadný požiarový zásah,
 6. Vylepovanie plagátov je povolené len na schválených miestach a plochách. Umiestňovanie plagátov, vývesiek, reklamných pútačov a iných oznámení mimo povolených miest je zakázané. V prípade porušenia zákazu budú tieto propagačné materiály odstránené na náklady príslušnej fyzickej alebo právnickej osoby.
 7. Majitelia a prevádzkovatelia predajných stánkov, letných terás, pojazdných predajní, predajných stolov, nebytových priestorov lunaparkov a cirkusov a iných podobných zariadení sú povinní zabezpečiť čistotu a poriadok do vzdialenosti 6 metrov od týchto zariadení, najmä umiestnením dostatočného počtu košov na odpad a ich pravidelným vyprázdňovaním.

Odpadové koše sa nesmú vyprázdňovať do uličných košov na odpad, ale do osobitne objednanej zbernej nádoby na odpad z vlastného podnikania.

8. Zvolávateľ zhromaždenia ¹ alebo usporiadateľ verejného kultúrneho podujatia ² je povinný zabezpečiť vyčistenie verejného priestranstva a verejnej zelene do 6 hodín od ukončenia zhromaždenia alebo podujatia.

§ 7

Udržiavanie čistoty komunikácií a chodníkov

1. Za čistotu a čistenie miestnych komunikácií – ciest zodpovedá vlastník (správca) miestnych komunikácií ³.

2. Zásady prevádzky motorových vozidiel na pozemných komunikáciách upravuje osobitný zákon.

3. Prepravovaný náklad musí byť zabezpečený tak, aby rozprašovaním, rozsypávaním alebo odkvapkávaním neznečisťoval cestu a ovzdušie. V prípade, že dôjde k znečisteniu cesty, fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorej vozidlo znečistenie spôsobilo, je povinná na svoj náklad vykonať bezodkladne vyčistenie komunikácie. Ak to povinný bezodkladne nevykoná, zabezpečí to obec na náklady znečisťovateľa.

4. Na území obce sa zakazuje:

a) jazdiť vozidlami, ktoré sú znečistené nad prípustnú mieru a vozidlami, ktoré svojim nákladom znečisťujú vozovku, pred vjazdom na cestné teleso miestnej komunikácie musia byť takéto vozidlá očistené,

b) používať chodníky a pešie priestranstvá na jazdu alebo odstavovanie akýchkoľvek motorových vozidiel, kde nie je vybudovaná zásobovacia komunikácia je možné na zásobovanie využiť chodník alebo pešie priestranstvo v nevyhnutnom rozsahu (vyloženie a naloženie).

c) znemožňovať čistenie verejných priestranstiev a odvoz odpadov,

d) jazdiť motorovými vozidlami, motocyklami po verejnej zeleni a parkovať na nich,

e) jazdiť vozidlami, ktoré sú nadmerne hlučné a nadmerne znečisťujú ovzdušie.

5. Za čistenie konkrétneho verejného priestranstva a zimnú údržbu zodpovedá fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorej bolo zverené jeho užívanie príp. správa. Vlastníci, užívatelia a správcovia nehnuteľností sú zodpovední za čistenie vstupných a príľahlých chodníkov a údržbu prídomej zelene.

6. Ak neodstráni znečistenie ten, kto je povinný tak urobiť, musí tak urobiť organizácia poverená čistením obce a verejných priestranstiev. Náklady s tým spojené vyúčtuje povinnej osobe aj bez objednania služby na základe rozhodnutia obecného úradu, ktorý môže uplatniť i ďalší postih za nedodržanie tohto nariadenia.

7. Za čistenie autobusových čakární, verejných priestranstiev a údržbu verejnej zelene zodpovedá obec Tekovské Lužany.

8. Za úpravu a čistenie nehnuteľností a príľahlých pozemkov sú zodpovední vlastníci, užívatelia, príp. správcovia.

9. Za čistenie chodníkov a údržbu prídomej zelene je zodpovedný vlastník, správca alebo užívateľ.

10. Fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické osoby zodpovedné za čistotu sú povinné zabezpečiť pravidelné čistenie a úpravu plôch. ako i likvidáciu vzniknutých odpadov.

11. Za čistotu chodníkov pred obchodnými a prevádzkovými objektmi zodpovedajú fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické osoby, ktoré tieto objekty pre

svoju činnosť používajú. Sú povinné uviesť meno a priezvisko (názov a sídlo) osoby zodpovednej za čistotu chodníka na viditeľnom mieste.

12. Čistením chodníkov sa rozumie zametanie, prípadne umývanie a splachovanie (ak sú vhodné podmienky – zdroj vody, kapacita kanalizácie) chodníkov a verejných schodísk, odstraňovanie blata, odpadkov, buriny a nečistôt.

13. Chodníky je potrebné čistiť po celej šírke, keď nie je chodník, tak pás 2 m hraničiaci s nehnuteľnosťou a potrebný ku chôdzi, podľa potreby denne, vrátane dní pracovného pokoja. Čistenie chodníkov musí byť ukončené počas celého roka do 07.00 hod. Zametané nečistoty sa ukladajú do smetných nádob. Zakazuje sa zametanie na cesty, na verejnú zeleň, do kanalizačných vpustí, na zelené pásy, pod lavičky, schody, kvetináče. Chodník hraničí s nehnuteľnosťou aj vtedy, ak je medzi ňou a chodníkom pruh pozemku slúžiaci inému účelu.

§ 8

Čistenie verejných priestranstiev v zimnom období

1. Čistenie a zimná údržba verejných priestranstiev sa zabezpečuje podľa pracovného plánu štábu zimnej údržby, ktorý schvaľuje obecný úrad.

2. Zimnú údržbu miestnych komunikácií zabezpečuje obec, prípadne organizácie poverené obcou, ktoré vykonávajú údržbu povrchu vozoviek vhodným posypovým materiálom, pluhovaním zhrňaním a odvozom snehu. Prednostne sa zabezpečuje zjazdnosť križovatiek a frekventovaných ulíc.

3. Schodnosť chodníkov v zastavanom území obce sú povinní zabezpečiť vlastníci alebo užívatelia nehnuteľnosti hraničiacich s chodníkom. Kde nie je chodník, tak vlastník nehnuteľnosti je povinný čistiť pruh miestnej komunikácie, ktorý hraničí s nehnuteľnosťou a je potrebný k bezpečnej chôdzi. Schodnosť ostatných chodníkov zabezpečujú právnické alebo fyzické osoby poverené obcou.

4. Ak vlastník alebo užívateľ nehnuteľnosti nemôže sám vykonávať zimnú údržbu chodníkov je povinný zabezpečiť jej vykonanie inou osobou, resp. zmluvne na vlastné náklady. V takomto prípade môže plnenie povinnosti alebo náhradu vzniknutej škody (napr. pri poškodení zdravia a majetku osôb, pokutu za neudržiavané komunikácie) vymáhať od týchto osôb. 4,5.

5. Za zimnú údržbu chodníkov pred obchodnými a prevádzkovými objektmi zodpovedajú fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické osoby podnikajúce na území obce. Na viditeľnom mieste zverejnia meno a priezvisko (názov a sídlo) osoby zodpovednej za zimnú údržbu chodníka.

6. Chodníky je potrebné čistiť po celej šírke, ktorá umožní bezpečnú schodnosť.

7. Chodníky sa musia čistiť podľa potreby denne, vrátane dní pracovného pokoja. Čistením sa rozumie povinnosť odstraňovania snehu, náľadia, námrazy alebo znečistenia (napr. zvyšky posypového materiálu po zimnom posype, výkopových prácach a pod.), pokiaľ vytvárajú alebo by mohli vytvoriť závalu v schodnosti.

8. V zimnom období treba z chodníkov odstrániť sneh a námrazu aj viackrát za deň a v celej šírke chodníka. Sneh a námraza sa zhrňajú do hromád na okraj vozovky. Hromady snehu nie je možné tvoriť na miestach, ktoré musia zostať voľné. Sú to najmä vstupy do jazdnej dráhy, vjazdy do domov, úseky potrebné na skladovanie tovaru, prekládku smetných nádob a pod. Pri tvorení poľadovice treba chodníky posypať inertným materiálom (pieskom, kamennou drvinou a pod.). Posyp chloridmi (chemické čistenie) sa môže aplikovať iba v nevyhnutnom prípade a len na asfaltový povrch.

9. Nesplnenie posypu chodníka pri poľadovici zakladá pri eventuálnom úraze okrem priestupkov zodpovednosti aj občiansko – právnu zodpovednosť vlastníka, užívateľa nehnuteľnosti za spôsobenú škodu.

10. Ak napadne sneh v noci, alebo sa v noci vytvorí námraza, musia sa chodníky očistiť a posypať inertným materiálom najneskôr do 07.00 hod. Schodnosť je potrebné zabezpečiť minimálne do 21.00 hod.

11. Pri väčších snehových alebo námrazových kalamiách, keď organizácia poverená zimnou údržbou vlastnými silami a prostriedkami nemôže zabezpečiť nevyhnutnú schodnosť a zjazdnosť verejných priestranstiev, môže starosta obce uložiť fyzickej osobe, fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie alebo právnickej osobe povinnosť poskytnúť osobnú alebo vecnú pomoc. Za poskytnutie tejto pomoci má právo na úhradu účelne vynaložených nákladov.

Fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby pôsobiace na území obce sú povinné v naliehavých prípadoch poskytnúť na zabezpečenie zimného čistenia vhodné mechanizmy.

12. Po ukončení zimnej údržby organizácie, ktoré vykonávali zimnú údržbu, odstránia skládky posypového materiálu z verejných priestranstiev v termíne určenom obecným úradom.

§ 9 Ochrana zelene

1. Udržiavanie čistoty je spoločnou povinnosťou všetkých občanov, ktorí v obci žijú alebo sa v obci prechodne zdržiavajú.

2. Zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie a odcudzovanie verejnej zelene, porastov, kríkov, stromov, okrasných kríkov a kvetinových záhonov. Každý občan je povinný zdržať sa takého konania, ktoré by bolo na ujmu verejnej zelene, alebo zariadení, ktoré sú jej súčasťou.

3. Každý návštevník sadu a parku je povinný sa riadiť a správať sa ustanoveniami uvedenými na informačných tabuliach, umiestnenými v zeleni a pokynmi osôb, poverených ochranou verejnej zelene.

4. Pred započatím stavby alebo stavebných prác je stavebník (investor) povinný dôsledne doriešiť otázky existujúcej zelene a urobiť všetky opatrenia na jej zachovanie.

5. Spôsobenú škodu na verejnej zeleni je povinná nahradiť fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorá ju spôsobila. Za škodu spôsobenú osobami, ktoré nie sú zákonne zodpovedné a za škody spôsobené zvieratami, zodpovedajú osoby, ktoré sú podľa zákona povinné na tieto osoby a zvieratá dozeráť.

§ 10 Tvorba, správa a údržba zelene

1. Tvorba verejnej zelene v obci tekovské Lužany musí byť s územným plánom obce.

2. Inžinierske siete pri uličnom a cestnom stromoradí nesmú byť umiestnené bližšie ako 150 cm od osi kmeňa stromu.

3. Novobudované nadzemné vedenie nesmie obmedzovať stromy v raste. Pokiaľ jestvujúce nadzemné vedenie prekáža stromu, môžu sa koruny stromov upraviť len spôsobom, ktorý nenaruší vývoj stromu.

4. Pri výsadbe stromov treba dodržiavať minimálnu vzdialenosť 3 m od okien domov a 0,6 m od obrubníkov chodníkov (ciest) po os stromu.

5. Správou a údržbou verejnej zelene sa poveruje obce Tekovské Lužany. Správu a údržbu chránenej zelene zabezpečuje jej vlastník.

6. Úlohou správcu je najmä:

- a) vybudovanú zeleň zveľaďovať, udržiavať jej čistotu, estetický vzhľad,
- b) zabezpečovať jej odbornú údržbu a dosadzovanie,
- c) využívať zeleň pre kultúrne, estetické a zdravotné potreby občanov.

§ 11 **Likvidácia domových a priemyselných odpadov**

Problematiku likvidácie domových a priemyselných odpadov samostatne a podrobne rieši Všeobecne záväzné nariadenie obce o likvidácii komunálneho odpadu na území obce tekovské Lužany, ktoré je každoročne aktualizované uznesením obecného zastupiteľstva.

Časť III. **Verejný poriadok**

§ 12 **Nočný klud**

1. Nočný klud sa stanovuje od 22.00 do 06.00 hod.
2. Všetky osoby sú povinné zachovávať celoročne nočný klud. Toto obmedzenie sa nevzťahuje sa posledný deň a prvý deň v roku a v dobe konania kultúrnej, športovej, spoločenskej, resp. inej akcie na konanie, ktorej dala súhlas s jej priebehom aj po 22.00 hod. obec Tekovské Lužany.
3. Nočný klud nesmie byť rušený používaním akéhokoľvek zdroja hluku prekračujúcim najvyššie prípustné hodnoty pre denný a nočný čas, určené osobitným predpisom /6. Fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické osoby a občania sú povinní zabezpečiť, aby sa pri prevádzke zariadení alebo ich používaní zamedzil vznik a šírenie hluku, ktorého sa možno vyvarovať, najmä sa musia dodržiavať návody a iné pokyny na obsluhu, prevádzku a údržbu zariadení. Musia sa dodržiavať návody a iné pokyny na obsluhu, prevádzku a údržbu zariadení šíriacich hluk. Kompetentný orgán pre meranie hladiny hluku, povoľovanie prevádzky ako aj kontroly je Regionálny úrad verejného zdravotníctva.
4. Podmienky používania zábavnej pyrotechniky na verejných priestranstvách upravuje príslušné Všeobecne záväzné nariadenie o používaní zábavnej pyrotechniky na území obce Tekovské Lužany.

Časť IV. **Chov a držanie zvierat na území obce**

§ 13 **Úvodné ustanovenia**

1. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť a regulovať chov domácich a úžitkových zvierat, zabezpečiť čistotu v obci a tiež bezpečnosť cestnej premávky v obci Tekovské Lužany.
2. Účelom tohto nariadenia je tiež zlepšenie podmienok života obyvateľov obce, nerušeného užívania bytov a ich spoločných zariadení a priestorov a tiež zlepšenie hygieny v obytných, medziblokových priestoroch a na verejných priestranstvách.
3. Nariadenie sa vydáva v záujme ochrany zdravia obyvateľov ako aj chovných zvierat a zamedzenia šírenia chorôb prenosných zo zvierat na ľudí.

§ 14 **Základné ustanovenia**

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na celé katastrálne územie obce Tekovské Lužany.

2. Na území obce možno chovať a držať domáce a úžitkové zvieratá len ak sa budú dodržiavať platné zdravotné, veterinárne a stavebné predpisy a len ak sa zachovajú obmedzenia uvedené v tomto všeobecne záväznom nariadení.
3. Toto nariadenie sa nevzťahuje na zvieratá chránené zákonom.
4. Predaj zvierat v predajných zariadeniach je možný iba po predchádzajúcom súhlase príslušných orgánov štátnej správy a samosprávy obce. Pri predaji psov, mačiek, králikov a kožušinových zvierat sa vyžaduje veterinárne osvedčenie. (nákazová situácia a pod.)
5. Za chov domácich a úžitkových zvierat sa považuje aj chov na podnikateľské a iné zárobkové účely.

§ 15 **Základné pojmy**

1. Chovateľom pre účely tohto nariadenia sa rozumejú fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby, ktoré hoci len prechodne chovajú zvieratá alebo zvieratá.
2. Majiteľom pre účely tohto nariadenia rozumieme fyzickú osobu, fyzickú osobu oprávnenú na podnikanie alebo právnickú osobu, ktorá je vlastníkom zvieratá.
3. Držiteľom pre účely tohto nariadenia rozumieme zodpovednú osobu manipulujúcu so zvieratám alebo toho u koho sa zvieratá nachádza prechodne.
4. Úžitkovými zvieratami rozumieme pre účely tohto nariadenia zvieratá chované na hospodárske účely, najmä na získanie živočíšnych produktov alebo prácu.
5. Pre účely tohto nariadenia kategorizujeme zvieratá ako:
 - a) úžitkové: kôň, ošípané, ovce, kozy, rožný statok,
 - b) úžitkové malé a drobné: hydina všetkého druhu, králiky, holuby, slimáky, včely,
 - c) úžitkové kožušinové: nutrie, norky, líšky, činčily,
 - d) domáce: psi, mačky, malé hlodavce, vtáky, obojživelníky, plazy,
 - e) ostatné zvieratá.

§ 16 **Úplný zákaz chovu a držania zvierat**

1. Na celom území obce sa zakazuje:
 - a) chov voľne žijúcich zvierat, jedovatých hadov a jedovatých článkonožcov, okrem chovu na vedeckovýskumné a diagnostické účely v chovných zariadeniach na to určených,
 - b) cudzokrajných exotických zvierat okrem tých, ktoré možno kúpiť v predajných zariadeniach k tomu určených,
 - c) chov úžitkových zvierat v záhradkáarských osadách.

§ 17 **Územné podmienky pre chov a držanie zvierat**

1. Chovať a držať zvieratá je povolené len tam, kde je možné dodržať dôslednú diferenciáciu obytnej a hospodárskej prevádzky, hygienické zásady a všeobecne záväzné právne predpisy.
2. Objekty na chov a držanie zvierat musia byť situované tak, aby nenarušovali obytnosť a hygienickú nezávislosť obecného obytného prostredia. Musia byť oddelené od obytného prostredia a priestoru a nesmú byť orientované do verejných priestranstiev. Príjazd k hospodárskym objektom nesmie narušovať vlastné obytné prostredie.

3. Chovať a držať psov a mačky je možné na celom území obce za predpokladu dodržiavania základných hygienických podmienok, pravidiel občianskeho spolunažívania a príslušného povolenia orgánu samosprávy.

4. Na chov úžitkových zvierat, psov, mačiek a ostatných zvierat pre účely chovné, vedeckovýskumné a služobné sa prihliada ako na špecifický spôsob chovu, pre ktorý sa podmienky určujú individuálne.

§ 18

Technické a hygienické podmienky

1. Zvieratá je možné chovať v prostredí a za podmienok, ktoré umožňujú prirodzené využitie ich produkčných a reprodukčných schopností a výrobu zdravotne nezávadných živočíšnych produktov, najmä ich riadne ošetrovať, poskytovať im vhodnú výživu, využívať ich spôsobom zodpovedajúcim ich druhu a kategórii a sledovať ich zdravotný stav.

2. Chovatelia úžitkových zvierat, psov, mačiek a ostatných zvierat sú povinní dodržiavať opatrenia určené na predchádzanie vzniku, zdoľavanie a zamedzenie šírenia nákaz hromadných ochorení zvierat a chorôb prenosných zo zvierat na človeka a naopak.

3. Úžitkové zvieratá, psy, mačky a ostatné zvieratá sa nesmú týrať a to ani hladom, zlým zaobchádzaním, prípadne nedodržiavaním ostatných technických a hygienických podmienok, uvedených v tomto nariadení.

4. Úžitkové zvieratá, psy, mačky a ostatné zvieratá je možné na území obce chovať len v objektoch na tento účel výlučne zriadených, zodpovedajúcich technickým a hygienickým normám a v súlade s príslušnými územnoplánovacími a stavebnými predpismi.

5. Je zakázané chovať a držať akékoľvek zvieratá v školách a v domoch, kde sú spoločné zariadenia pre deti. (napr. základné školy, detské ihriská a pod.), ďalej v závodoch verejného a spoločného stravovania, potravinárskej výroby, v obchodoch s potravinami, v zdravotníckych zariadeniach, vo verejných spoločných ubytovacích zariadeniach a prevádzkárňach poskytujúcich osobné služby. Tento zákaz sa vzťahuje aj na byty, ktoré s týmito zariadeniami, ubytovňami, závodmi a prevádzkárňami bezprostredne susedia, resp. ich vzdialenosť je menej ako 50 m.

6. Zároveň musia byť splnené osobitné podmienky stanovené platnou právnou úpravou.

§ 19

Práva a povinnosti chovateľov a držiteľov zvierat

1. Chovatelia resp. držiteľia nesmú vodiť zviera:

a) na detské ihriská a pieskoviská, do areálu školských a predškolských zariadení,

b) na štadióny a iné verejnosti prístupné športoviská (uvedené obmedzenie sa nevzťahuje na zvieratá, ktoré priviedli na športovisko za účelom športového výkonu v rámci verejného športového podujatia,

c) na trhoviská v čase predaja, ak tam zviera neprivedli na predaj,

d) na miesta označené zákazom, napr. Zákaz vodiť psov.

Tieto obmedzenia sa nevzťahujú sa psov ozbrojených zložiek a obecnej polície pri výkone služobných povinností a na psov vodiacich nevidiacich občanov.

2. Na verejné priestranstvá (autobusové zastávky, železničná stanica, ulice, ulice s obchodmi a službami, verejné komunikácie, parky, oddychové zóny, námestia a pod.) do verejných budov, dopravných prostriedkov a v spoločných priestoroch obytného domu:

a) je zakázané vodiť úžitkové zvieratá

b) Je povolené vodiť a nosiť zvieratá len pri dodržaní nasledujúcich podmienok:

- pes musí mať nasadený ochranný košík a musí byť na vodítku,

- ostatné zvieratá možno prepravovať v prepravných nádobách alebo taškách tak, aby neohrozovali a neznepríjemňovali (pachom, nečistotami) okolie.

Do dopravného prostriedku môže jedna osoba nastúpiť maximálne s dvoma psami.

3. Chovateľ resp. držiteľ je povinný:

- a) pri vodení psa alebo psov mimo pozemku patriacemu majiteľovi, zabezpečiť, aby každý pes mal na obojku umiestnenú evidenčnú známku,
- b) v prípade požiadavky kontrolného orgánu samosprávy obce a pod. preukázať sa občianskym preukazom a dokladom o zaplatení poplatku za psa,
- c) chovať zvieratá v takých podmienkach, aby netrpelo a nedochádzalo v rôznych poraneniach a deformáciách časti tela alebo s tým spojeným úhynom,
- d) zabezpečiť, aby zvieratá nespôsobovali fyzické napadnutie alebo ho nepoužili na zastrážovanie inej osoby, ak sa nejedná o psa pri výkone strážnej služby alebo pri použití na výkon služobných povinností psov ozbrojených zborov a obecnej polície,
- e) zabezpečiť, aby zvieratá nepôsobilo rušivo na svoje okolie (hluk, špina, zápach a pod.),
- f) dbať o ochranu zvieratá, jeho riadnu výživu a čistotu,
- g) výcvik zvierat robiť len v priestoroch a na miestach na to určených,
- h) na miestach verejnosti prístupných bezodkladne odstrániť výkaly zvieratá – v prípade psov je povinný trus umiestniť do igelitového vrecúška a následne do odpadovej nádoby tak, aby nedochádzalo k úniku pachu trusu do okolia,
- i) mimo svojho súkromného pozemku a majetku mať psa vždy pod priamym dohľadom.

3. Chovateľom sa zakazuje:

- a) opustiť zvieratá s úmyslom zbaviť sa ho,
- b) štvat' zvieratá proti sebe a organizovať zápasy medzi nimi, pri ktorých sú vystavené bolesti, utrpeniu alebo usmrteniu,
- c) spôsobovať zvieratám bolesť, utrpenie, poranenie, poranenie s následkom úhynu hoci aj z nedbanlivosti,
- d) uhynuté zvieratá (okrem spevavcov a malých hlodavcov) umiestňovať do smetných nádob, kontajnerov na odpad, zakopávať alebo inak nepovolene ich odstraňovať.

5. Chovateľ zodpovedá za škody spôsobené zvieratám.

§ 20

Povinnosti chovateľov a držiteľov psov

1. Chovateľ psa je povinný ho prihlásiť do 15 dní po jeho získaní do evidencie obecného úradu a opatriť ho evidenčnou značkou. Stratú psa alebo akúkoľvek zmenu v chove psa, stratu alebo odcudzenie evidenčnej známky alebo odcudzenie psa je chovateľ povinný hlásiť do 15 dní obecnému úradu.

2. V záujme zachovania hygieny, čistoty, ochrany verejného poriadku, bezpečnosti a dobrého občianskeho spolunažívania je chovateľ povinný:

- a) držať psa v čistote,
- b) opatriť psa náhubkom a vodiť na vodičku v spoločných priestoroch, kde nie je zákaz vodenia psov, na frekventovaných verejných priestranstvách, v hromadných dopravných prostriedkoch,
- c) dbať, aby pes neznečisťoval verejné priestranstvá a nepoškodzoval kvetinové záhony, trávniky, verejnú zeleň a prípadnú psom spôsobenú nečistotu vhodným spôsobom odstrániť.
- d) dostaviť sa so psom k povinnému ochrannému očkovaniu proti besnote a iným chorobám a na veterinárnu prehliadku,
- e) pri ochorení dať psa, ktorý poranil človeka okamžite prehliadnúť veterinárnemu lekárovi, f) dodržiavať nariadenia orgánov veterinárnej starostlivosti a vydať zranenému občanovi potvrdenie o prehliadke psa,

g) chovatelia psov sú povinní dodržiavať dôsledne zásadné pravidlá hygieny, ochrany zdravia a bezpečnosti spoluobčanov,

h) psy bez dozoru na verejnom priestranstve budú odchyťavani, pri znemožnení odchyty a pri ohrození života a zdravia osôb alebo úžitkových zvierat budú túlaví psy iným vhodným spôsobom odstránení.

3. Chovateľ psa je povinný zamedziť bezdôvodnému rušeniu nočného klúdu (brechotom, zavíjaním) v dobe od 22.00 do 06.00 hod.

4. Zneškodňovanie psov vykonáva poverená organizácia alebo osoba s príslušným oprávnením. Náklady spojené so zneškodnením znáša chovateľ, ktorý zabezpečuje aj odstránenie zvierat a odvozom do zberne – kafilérie alebo výnimočne zakopáním.

5. Nie je dovolené zakopať psa v blízkosti obytných domov, na verejných priestranstvách, ale na miestach k tomu určených.

§ 21

Chov včiel

1. Chov včiel je možné zriadiť len v primeranom množstve a tak, aby neohrozoval v susedstve bývajúcich občanov. Na dvore a spoločne užívanej záhrade obytných domov zriadiť včelárstvo je možné iba so súhlasom všetkých nájomníkov (majiteľov) bytov. V sporných prípadoch rozhodne obecný úrad.

2. Včelstvo musí byť od susedných nehnuteľností vzdialené 5 m, od verejných a iných používaných ciest a chodníkov 10 m.

§ 22

Chov holubov

Holuby je zakázané chovať v obytných domoch a bytoch, na balkónoch bytov, vo všetkých vedľajších miestnostiach patriacich k bytu a v miestnostiach spoločne používaných nájomníkmi, resp. vlastníkmi domov. Holubník možno postaviť od obývaného objektu vo vzdialenosti najmenej 10 m.

§ 23

Chov mačiek

Chov mačiek sa povoľuje len v súkromných domoch. V bytoch so spoločnou chodbou a spoločným príslušenstvom len so súhlasom bezprostredných užívateľov bytov (susedov a nájomníkov).

§ 24

Spoločné ustanovenia

O chove zvierat neuvedených v tomto nariadení rozhoduje po predchádzajúcom vyjadrení orgánov hygienickej a veterinárnej služby obecný úrad.

Ustanovenia tohto nariadenia pri dodržaní veterinárno zdravotných predpisov sa nevzťahujú na príslušné atrakcie cirkusov, výstavu zvierat, kónské preteky a chov zvierat ozbrojených zborov.

K usporiadaniu výstav, k umiestneniu cirkusu a zverincov sa musí vyžiadať súhlas príslušného úradu životného prostredia a veterinárnej služby.

Časť V.
Zodpovednosť za porušenie povinnosti

§ 25
Správne delikty

Porušenie ustanovení tohto nariadenia právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenou na podnikanie sa postihuje pokutou do výšky 200.000,- Sk /7. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

§ 26
Priestupky

1. Porušenie ustanovení tohto nariadenia fyzickou osobou sa posudzuje ako priestupok. na konanie o priestupku sa vzťahuje zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
2. V blokovom konaní priestupky prejednávajú príslušníci obecnej polície Tekovské Lužany.

§ 27
Kontrola

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú:
 - a) príslušníci Obecnej polície Tekovské Lužany
 - b) starosta obce
 - c) poslanci obecného zastupiteľstva
 - d) osoby poverené obcou
2. Je čestnou občianskou povinnosťou každého obyvateľa upozorniť na porušovanie ustanovení tohto nariadenia.

Časť VI.
Záverečné ustanovenia

§ 28
Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Znečisťovanie verejných priestranstiev skladovaním materiálu, výkopovej zeminy a odpadu sa posudzuje ako nepovolené užívanie verejného priestranstva, ktoré podlieha dani za užívanie verejného priestranstva.
2. Na konanie vo veci daní sa vzťahujú osobitné predpisy.
3. Týmto nariadením nie sú dotknuté povinnosti právnických a fyzických osôb podľa osobitných predpisov.

§ 29
Zrušovacie ustanovenie

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia obce Tekovské Lužany sa ruší všeobecne záväzný nariadenie o udržiavaní všeobecnej čistoty, ochrane zelene a o chove zvierat na území obce Tekovské Lužany zo dňa 12.01.2001.

§ 30 **Účinnosť**

1. Návrh tohto všeobecne záväzného nariadenia bolo zverejnené na pripomienkovanie dňa 15.3.2007 a zvesené dňa 30.3.2007 bez pripomienok.
2. Na tomto všeobecne záväznom nariadení sa uznieslo a schválilo Obecné zastupiteľstvo dňa 19.4.2007 uznesením č. 2-2.6/2007
3. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo vyvesené na úradnej tabuli dňa 20.4.2007 a zvesené dňa 5.5.2007
4. Všeobecne záväzné nariadenie obce tekovské Lužany o udržiavaní všeobecnej čistoty, verejnom poriadku, ochrane zelene a o chove zvierat na území obce nadobúda účinnosť dňa 6.5.2007.

Ing. Marián Kotora
starosta obce

Odkazy k textu:

1. Zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovaní práve v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach
3. Zákon č. 135/1961 o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov
4. Zákon č. 311/2001 Z. z. – Zákonník práce
5. Zákon č. 40/1964 zb. – Občiansky zákonník
6. § 13n zákona č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov
7. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v neskorších predpisov.